

האמונה של ישוע

ישוע נהנה מאמונה נשגבת בלב-שלם באלוהים. הוא חווה את העליות ואת המורדות של הקיום האנושי, אך מעולם הוא לא הטיל ספק דתי בִּוֹדֵאוֹת של היות האל שומר ומנחה. אמונתו צמחה מן התובנה אשר נבעה מפעילות הנוכחות האלוהית, ממכוון המחשבה אשר שכן בקרבו. אמונתו מעולם לא הייתה מסורתית גרידא, או אינטלקטואלית גרידא; היא הייתה אמונה אישית במלואה ורוחנית לחלוטין.

ישוע האנושי ראה את אלוהים כקדוש, צודק וגדול; וגם כאמיתי, יפה וטוב. כל איכויות האלה של האלוהות התמקדו בדעתו בדמות "רצון אבינו שבשמים". אלוהים של ישוע היה בעת ובעונה אחת "קדוש ישראל" ו"אבינו החי והאוהב שבשמים". ואף כי ישוע לא היה זה אשר טבע את המושג של האלוהים כאב, הוא רומם את הרעיון לכדי התנסות נשגבת בכך שהגשים התגלות חדשה של האל, ובכך שהכריז כי כל בן-תמותה הינו ילדו של אב האהבה הזה, קרי בן-אלוהים.

ישוע לא נאחז באמונתו באלוהים כפי שעושה נשמה הנלחמת ונאבקת ביקום כשהיא לפותה לפית מוות במלתעות עולם עוין של חטא; הוא לא פנה לאמונה אך בכדי להתנחם בזמנים של קושי, או כמזור לייאוש המאיים; האמונה לא הייתה עבורו רק אשליה של פיצוי על מציאות לא נעימה ועל הצער שבחיים. נוכח כל הקשיים הרגילים, ואל מול כל הסתירות החולפות של הקיום האנושי, הוא חווה את שלווה הנפש של הביטחון העילאי הבלתי-מעורער באלוהים, והרגיש את הרטט הכביר של חיים מתוך אמונה בנוכחותו הממשית של האב שבשמים. והאמונה המנצחת הזאת הייתה התנסות חיה בהישג רוחני ממשי. תרומתו הכבירה ביותר של ישוע לערכי ההתנסות האנושית אינה טמונה ברעיונות החדשים הרבים אשר גילה על אודות האב שבשמים, אלא דווקא באופן שבו הדגים בצורה אנושית ומרהיבה סוג חדש ונעלה יותר של אמונה חיה באלוהים. בשום עולם מן העולמות ביקום הזה, מעולם לא הפך אלוהים למציאות חיה כל-כך בחיי בן-תמותה אחד כפי שהדבר קרה בהתנסותו האנושית של ישוע מנצרת.

חיי המאסטר באורנטיה מגלים לעולם הזה ולכל העולמות בקרב הבריאה המקומית, דת חדשה מסוג גבוה יותר, דת המתבססת על מערכת יחסים רוחנית אישית עם האב האוניברסאלי, דת המקבלת אישור מלא מתוקף סמכותה העילאית של ההתנסות האישית האותנטית. אמונה חיה זו של ישוע הייתה יותר מאשר הגות אינטלקטואלית, והיא לא הייתה מדיטציה מיסטית.

התיאולוגיה עשויה לקבוע, לגבש, להגדיר ולהפוך את האמונה לדוגמה, ואולם, בחיי האנושיים של ישוע האמונה הייתה אישית, חיה, מקורית, ספונטאנית ורוחנית לגמרי. אמונה זו לא התבססה על כבוד למסורת, ואף לא הייתה רק אמונה אינטלקטואלית אשר אותה הוא קידש, אלא דווקא התנסות נשגבת, וכן וודאות עמוקה, אשר החזיקה אותו חזק. אמונתו הייתה כה אמיתית וכה כוללת שהיא סילקה כל ספק רוחני, וחיסלה ביעילות כל רצון אשר עמד בסתירה לה. דבר לא יכול היה לנתק אותו מן העוגן הרוחני אשר העניקה לו אמונה יוקדת, נשגבת ובלתי-מעורערת זו. אפילו נוכח כישלון בטוח, או אל מול ייסורי האכזבה או איום הייאוש, הוא עמד ברוגע בנוכחות האלוהית, חף מכל פחד ומודע לגמרי לכך שמבחינה רוחנית הוא הינו בלתי ניתן להכנעה. ישוע נהנה מן הביטחון המחזק של האמונה העומדת בפני כל קושי, ובכל מבחן בחיים הוא נותר נאמן ללא-סייג לרצון האב. ואמונה עילאית זו נותרה בלתי-מעורערת, אפילו נוכח האיום האכזרי והמרסק של מוות משפיל.

פעמים כה רבות אמונה חזקה יכולה להוביל גאון של דת ישירות אל קנאות הרת אסון, אל אגו דתי מוגזם, אך לא כך אירע לישוע. האמונה וההישג הרוחני הבלתי-רגילים הללו לא השפיעו לרעה על חייו היום-יום של ישוע, זאת לפי שהרוממות הרוחנית הזו הייתה לחלוטין בלתי-מודעת, וכן ביטוי ספונטאני של נשמתו מתוך התנסותו האישית עם האל.

אמונתו הרוחנית הכוללת והבלתי-מנוצחת של ישוע אף פעם לא הפכה לקנאות, זאת מכיוון שמעולם היא לא ניסתה להתחמק מן השיקולים האינטלקטואליים המאוזנים אשר הוא שקל ביחס לערכים המידתיים הנוגעים לחיים הפרקטיים הרגילים במצבים חברתיים, כלכליים ומוסריים. בן האדם היה אישיות אנושית מאוחדת להפליא; הוא היה הוויה אלוהית אשר ניחנה בשלמות; הוא היה גם מתואם להפליא כהוויה אנושית ואלוהית משולבת, אשר פעלה בכדור הארץ כאישיות אחת. המאסטר תמיד תיאר בין אמונת הנשמה לבין שיקולי החוכמה הנובעים מניסיון החיים. הוא תיאר באחדות דתית ובהרמוניה אשר אין כדוגמתו, בין האמונה האישית, התקווה הרוחנית והמסירות המוסרית, לבין ההכרה הברורה במציאות ובקדושת הנאמנות של כל בני האדם – לכבוד האיש, לאהבה למשפחה, לחובה לדת, לחובה לחברה ולצרכים הכלכליים.

אמונתו של ישוע ביססה את כלל ערכי הרוח אשר ניתן למצוא במלכות האלוהים; לפיכך הוא אמר: "ראשית, בקשו את מלכות השמים." ישוע ראה באידיאל המתקדם של אחוות המלכות את המימוש ואת הקיום של "רצון האלוהים." לב ליבה של התפילה אשר הוא לימד את תלמידיו היה, "תבוא מלכותך; ייעשה רצונך." מכיוון שהחשיב את מלכות השמים כרצון האלוהים, הוא הקדיש את עצמו למימושה תוך שכחה-עצמית מדהימה והתלהבות חסרת-מעצורים. ואולם, במשך כלל משימתו האינטנסיבית, ובמהלך כל חייו יוצאי הדופן, מעולם לא הופיעו זעמו של הקנאי, ואף לא קצפו השטחי של האדם הדתי האנוכי.

כל חייו של המאסטר היו שרויים כל העת תחת האמונה החיה הזו, תחת ההתנסות הדתית הנשגבת הזו. גישה רוחנית זו השתלטה על מחשבתו ועל רגשותיו, על אמונתו ועל תפילתו, על מה שלימד ולמה שהטיף. אמונה אישית זו של בן בוודאות ובביטחון של ההנחיה וההשגחה של אב שמימי, העניקה לחייו נופך מעמיק של מציאות רוחנית. ועדיין, למרות מודעותו המעמיקה באשר למערכת היחסים הקרובה עם האלוהות, כאשר פנו אל איש הגליל הזה, איש הגליל של אלוהים, וכינו אותו "המורה הטוב", הוא מיד השיב, "למה אתם קוראים לי טוב?" כאשר אנחנו ניצבים אל מול שכחה-עצמית נפלאה שכזו, אנחנו מתחילים להבין כיצד יכול היה האב האוניברסאלי להראות לו את עצמו בצורה מלאה כל-כך ולהתגלות דרכו אל בני התמותה של העולמות.

כבן העולם, ישוע הביא לאלוהים את המנחה הגדולה מכולן: את ההקדשה והמסירות של הרצון שלו עצמו בשירות המלכותי של עשיית רצון אלוהי. ישוע התמיד לפרש כל העת את הדת אך ורק במונחים של רצון האב. כאשר אתם לומדים את הקריירה של המאסטר, ככל שהדבר נוגע לתפילה, או לכל היבט אחר בחיים הדתיים, הסתכלו יותר על מה שהוא עשה מאשר על מה שהוא לימד. ישוע מעולם לא התפלל מתוך חובה דתית. עבורו, התפילה היוותה ביטוי כן לגישה רוחנית, הכרזה על נאמנות הנשמה, תיאור של מסירות אישית, ביטוי להכרת תודה, דרך לחמוק ממתח רגשי, מניעת עימות, רוממות של פעולת התבונה, האצלה של התשוקה, אישור של החלטה מוסרית, העשרה של המחשבה, חיזוק הנטיות הגבוהות יותר, הקדשה של הדחף, הבהרה של נקודת השקפה, הכרזה על אמונה, הכנעת הרצון באופן טרנסצנדנטי, ביטוי נשגב לביטחון, גילוי אומץ, הכרזה על תגלית, וידוי על מסירות עילאית, מתן תוקף להקדשה, שיטה להתמודד עם קשיי החיים, וכן, דרך להניע בעוצמה את כוחותיה המשולבים של הנשמה על-מנת לעמוד אל מול כלל הנטיות האנושיות לעבר התנהגות אנוכית ומרשעת וחטא. הוא חי חיי הקדשה כאלה מתוך תפילה לעשיית רצון האב וסיים את חייו בניצחון של תפילה כזו ממש. הסוד שמאחורי חייו הדתיים, אשר לא היו כמותם, היה מודעותו זו לנוכחות האל; ואת זאת הוא השיג הודות לתפילה נבונה ולסגידה

אמיתית – התייחדות רציפה עם האל – ולא באמצעות הנחיות, קולות, חזיונות, או תרגולים דתיים יוצאי-דופן.

בחיי הארציים של ישוע, הדת הייתה התנסות חיה, תנועה אישית ישירה מראה רוחנית אל צדיקות מעשית. אמונתו של ישוע הניבה את פירותיה הטרנסצנדנטיים של הרוח האלוהית. אמונתו לא הייתה בלתי-בשלה, אמונה של ילד פתי, אבל במובנים רבים היא דמתה לזו של ילד אשר בוטח ללא חשד. ישוע בטח באלוהים ממש כפי שילד בוטח בהוריו. היה לו ביטחון עמוק ביקום – ממש כשם שהילד בוטח בסביבה ההורית שלו. האופן שבו האמין ישוע בלב שלם בטוב הבסיסי של היקום דמה במידה רבה לביטחון אשר רוחש הילד לסביבתו הארצית. הוא הסתמך על האב שבשמים כילד המסתמך על ההורה אשר בארץ, והאמונה היוקדת שלו לא הטילה ספק, ולו לרגע אחד, בוודאות ההשגחה הכוללת של האב שבשמים. הפחדים, הספקות והסקפטיות לא הטרידו אותו ברצינות. חוסר האמונה לא פגע באופן שבו הוא התבטא בחופשיות ובמקוריות בחייו. הוא שילב בין האומץ הנחוץ והנבון של האדם הבוגר באופן מלא, לבין האופטימיות הכנה והבוטחת של ילד מאמין. אמונתו העפילה לרמות אמון כאלה שהיו חפות מכל פחד.

אמונתו של ישוע התקיימה במידת טוהר האמון של הילד. אמונתו הייתה כה מוחלטת ונטולת-ספק, עד שהיא הגיבה לקסם המגע של הזולת ולפלאי היקום. מידת התלות שלו באלוהי הייתה כה שלמה וכה בטוחה, כך שתוצאתה הייתה האושר והוודאות של ביטחון אישי מוחלט. לא היה כל היסוס של יומרה בהתנסות הדתית שלו. בכל הנוגע לענייני התודעה הדתית, שלטה אמונת הילד ללא-עוררין באינטלקט הכביר הזה של הבוגר. אין זה מוזר שפעם הוא אמר, "אם לא תשובו להיות כילדים, לא תבואו אל מלכות השמים". למרות שאמונתו של ישוע הייתה כשל ילד, היא לא הייתה בשום אופן ילדותית.

ישוע לא תבע מתלמידיו להאמין בו, אלא דווקא להאמין יחד איתו, להאמין במציאות אהבתו של האל בביטחון שלם ולקבל את ודאות ההבטחה של היותם בנים לאב שבשמים. המאסטר מבקש כי כל חסידיו יחלקו עמו את אמונתו הטרנסצנדנטית במלואה. האתגר הכה נוגע אשר הציב ישוע בפני חסידיו, היה לא רק להאמין במה שהוא עצמו האמין, אלא גם להאמין כפי שהוא האמין. זוהי מלוא המשמעות של הציווי העליון האחד, שלו, "לכו אחרי."

חיי הארציים של ישוע הוקדשו לתכלית כבירה אחת – לעשיית רצון האב, לחיות את חייו האנושיים באופן דתי ומתוך אמונה. אמונתו של ישוע הייתה מלאת אמון, כמו זו של ילד, אך גם חפה לגמרי מכל יומרה. פעמים רבות הוא החליט באופן גברי ונחרץ, עמד באומץ כנגד אכזבות רבות, התגבר בנחישות על קשיים יוצאי-דופן, ועמד ללא ניד עפעף בכל חובותיו. נדרשו רצון חזק וביטחון בלתי-נלאה על-מנת להאמין במה שישוע האמין ובאופן שבו הוא האמין.

1. ישוע – האדם

מסירותו של ישוע לרצונו של האב ובשירות האדם הייתה אפילו יותר מאשר החלטה של בן אנוש, מתוך נחישותו כאדם; היה זה האופן שבו הוא הקדיש את עצמו בלבב-שלם למתת בלתי-מוגבל של אהבה. בלא קשר לעוצמת השיעור של ריבונות מיכאל, אל לכם לקחת מבני האדם את ישוע האדם. המאסטר העפיל לשמים הן כאדם והן כאל; הוא שייך לבני האדם; ובני האדם שייכים לו. כמה מצער שהדת עצמה מקבלת פירוש שגוי, ובכך גוזלת את ישוע האדם מבני האדם המתקשים! אל תניחו לדיונים על אנושיותו, או על אלוהיותו, של המשיח, להאפיל על האמת הגואלת כי ישוע מנצרת היה אדם דתי, אשר הגיע, מתוך אמונה, לידיעת האל ולעשיית רצונו; הוא היה האדם הדתי באופן האמיתי ביותר אשר חי מעולם באורנטיה.

הזמן בשל לחזות בתחייתו הציורית של ישוע האדם ולעלייתו מן הקבר אל תוך המסורות התיאולוגיות והדוגמה הדתית של תשע-עשרה מאות. אסור להמשיך ולהקריב את ישוע מנצרת, אפילו למושג המהולל של המשיח. איזה שירות טרנסצנדנטי יתרחש אילו הודות להתגלות הזו, יוצא בן האדם מקבר התיאולוגיה המסורתית, ויוצג כישוע החי לכנסייה אשר נושאת את שמו, ולכל הדתות האחרות! לבטח אחוות המאמינים הנוצרים לא תהסס להתאים את אמונתה ואת מנהגי החיים שלה בכדי לאפשר לה "ללכת אחר" המאסטר, ולהציג את חיי המסירות הדתית האמיתיים שלו, של עשיית רצון אביו והקדשתו לשירות בלתי-אנוכי לאדם. האם אלה המעידים על עצמם כנוצרים חוששים מפני חשיפת אחווה חברתית אשר דואגת-לעצמה, אחווה בלתי-מקודשת אשר דואגת לכבוד החברתי ולכלכלה אנוכית לא-ראויה? האם הנצרות הממוסדת חוששת מפני סכנה אפשרית, או אפילו מאובדן הסמכות הממסדית הדתית המסורתית, אם ישוע מן הגליל ישוב ויתפוש את מקומו בדעת בני האדם כאידיאל החיים הדתיים האישיים? אכן, אם הדת החיה של ישוע תתפוס לפתע פתאום את מקום התיאולוגיה הדתית על אודות ישוע, הציוויליזציה הנוצרית תעבור שינויים דרסטיים ומהפכניים של התאמות חברתיות, תמורות כלכליות, ריענון מוסרי ותיקונים בדת.

"ללכת אחר" ישוע פירושו לחלוק באופן אישי את אמונתו ולדבוק ברוח חייו של המאסטר בשירות בלתי-אנוכי לאדם. אחד הדברים החשובים ביותר בחיים האנושיים הוא הגילוי במה האמין ישוע, גילוי האידיאלים שלו, והשאפה להשיג את תכלית החיים הנשגבת שלו. מכל הידע האנושי, הערך הגדול ביותר טמון בידע על אודות חייו הדתיים של ישוע וכיצד הוא חי אותם.

פשוטי העם האזינו לישוע בשמחה, ואם אמיתות אלה שוב יוכרזו בעולם, הם שוב יגיבו להצגתם של חייו האנושיים הכנים אשר המסירות הדתית הניעה אותם. העם שמע אותו בשמחה משום שהוא היה אחד מהם, הדיט ללא-יומרה; המורה הדתי הגדול ביותר בעולם אכן היה הדיט.

מאמיני המלכות אינם נדרשים לשאוף לחקות את חייו של ישוע כאדם כלפי חוץ, אלא דווקא לחלוק באמונתו; לסמוך על האל כפי שהוא סמך על האל, ולהאמין בבני האדם כפי שהוא האמין בהם. ישוע מעולם לא התווכח על אבהותו של האל ולא על אחוות האדם; הוא היווה הדגמה חיה של הדבר האחד ודוגמה מעמיקה של הדבר האחר.

ממש כפי שבני האדם חייבים להתקדם מתודעת האנושי והלאה עד למימוש האלוהי, כך ישוע העפיל מרמת טבע האדם ועד לתודעת טיבו של האל. המאסטר הגשים עלייה זו, מן האנושי אל האלוהי, הודות לשילוב בין האמונה של האינטלקט בן התמותה שלו לבין פעולותיו של מכוון המחשבה השוכן. עובדת מימוש הישג האלוהיות השלמה (ובה-בעת היות מודע עד תום למציאות האנושיות) הושגה בשבעה שלבים של תודעת אמונה של אלוהיות מדורגת. את השלבים האלה של מימוש-עצמי מדורג סימנו המאורעות יוצאי הדופן הבאים בהתנסות המתת של המאסטר:

1. הגעתו של מכוון המחשבה.
2. השליח מטעם עמנואל אשר הופיע לפניו בירושלים כאשר היה בערך בן שתיים-עשרה.
3. המופעים אשר נלוו להטבלתו.
4. ההתנסויות בהר ההשתנות.
5. התחייה המורונטית מן המתים.

6. ההרקעה הרוחנית.

7. האימוץ הסופי של אב פרדיס, וקבלת ריבונות בלתי-מוגבלת ביקומו שלו.

2. הדת של ישוע

ביום מן הימים ייתכן שהכנסייה הנוצרית תעבור רפורמציה עמוקה דיה בכדי לשוב אל תורתו הדתית המקורית של ישוע, המחבר והחותם של אמונתו. אתם רשאים להטיף לדת על אודות ישוע, אך אתם מוכרחים לחיות את הדת של ישוע. פטרוס, בהתלהבות אשר אחזה בו בפנטקוסט, ייסד שלא-במתכוון דת חדשה, הדת של המשיח המהולל אשר קם לתחייה. מאוחר יותר, שינה השליח פאולוס את הבשורה החדשה הזו והפך אותה לנצרות, דת אשר כללה את ההשקפות התיאולוגיות האישיות שלו והציגה את התנסותו האישית עם ישוע מדרך דמשק. בשורת המלכות מתבססת על ההתנסות הדתית האישית של ישוע מנצרת; הנצרות מתבססת כמעט בלעדית על התנסותו הדתית האישית של השליח פאולוס. כמעט כל הברית החדשה מוקדשת לדיון בהתנסות הדתית של פאולוס ולהצגת אמונותיו הדתיות האישיות, ולא לתיאור חייו הדתיים המשמעותיים ומעוררי ההשראה של ישוע. כיוצאים מן הכלל יחידים להצהרה הזו ראויים לציון חלקים מסוימים מהבשורות על פי מתי, מרקוס ולוקס, כמו גם ספר העברים והאיגרת של יעקב. אפילו פטרוס, בכתביו שלו, דיבר רק פעם אחת על חייו הדתיים של המאסטר. הברית החדשה הינה מסמך נוצרי עילאי, אך היא ישועית רק במידה קלושה.

חייו של ישוע בגוף בשר ודם מתארים צמיחה דתית טרנסצנדנטית מן הרעיונות המוקדמים של היראה פרימיטיבית והסגידה של בן האנוש, דרך השנים של ההתייחדות הרוחנית האישית, עד שלבסוף הוא הגיע למעמד המתקדם והמרום של מודעות באשר להיותו אחד עם האב. וכך, בפרק חיים אחד קצר, עבר ישוע את חווית ההתקדמות הרוחנית אשר האדם מתחיל על הארץ, ועל-פי-רוב משלים אותה אך בסיומה של שהות ארוכה בבתי הספר הרוחניים בשלבים העוקבים של נתיבתו בטרם פרדיס. ישוע התקדם ממודעות אנושית לגמרי ביחס לוודאות האמונה של ההתנסות הדתית האישית, ועד לגבהים הרוחניים הנשגבים של הוודאות באשר לטיבו האלוהי, ולמודעות באשר ליחסיו הקרובים עם האב האוניברסאלי בניהול של יקום. הוא התקדם מן המעמד הצנוע של אדם בעל תלות שגרמה לו לענות באופן ספונטאני לזה אשר קרא לו "המורה הטוב" ולומר, "למה אתה קורא לי טוב? רק אלוהים הוא טוב", אל המודעות הנשגבת של הישג האלוהיות, אשר גרמה לו להכריז, "מי מכם מרשיע אותי בחטא?" וההרקעה המדורגת הזו, מן האנושי אל האלוהי, הייתה הישג אנושי לחלוטין. וגם לאחר שהוא השיג את האלוהיות, הוא היה נותר אותו ישוע האנושי, בן האדם כמו גם בן האלוהים.

בתיאוריהם של מרקוס, מתי ולוקס השתמר משהו מן התמונה של ישוע האדם, אשר נאבק בעוז בכדי לדעת את הרצון האלוהי ולעשותו. יוחנן מתאר את ישוע המנצח, אשר צועד עלי אדמות במודעות מלאה של אלוהיותו. השגיאה הגדולה אשר שגו אלו אשר למדו את חייו של המאסטר, היא שחלקם החשיבו אותו כאנושי לגמרי ואילו אחרים החשיבו אותו כאלוהי לגמרי. במהלך ההתנסות כולה, הוא היה לאמיתו של דבר אנושי ואלוהי כאחד, ממש כשם שהוא עודו כזה.

ואולם, השגיאה הגדולה מכולן הייתה שישוע האנושי נחשב כמי שהייתה לו דת, ואילו ישוע (המשיח) האלוהי הפך כמעט בן לילה לדת. הנצרות של פאולוס הבטיחה את ההערצה למשיח האלוהי, אך היא שכחה כמעט לחלוטין מישוע האנושי, בן הגליל אשר נאבק באומץ, ואשר בכוח אמונתו הדתית האישית וגבורתו של מכוון המחשבה אשר שכן בקרבו, העפיל מן הרמות האנושיות הנמוכות והפך אחד עם האלוהיות, ובכך הוא פרץ דרך חדשה וחייה אשר דרכה יוכלו כל בני התמותה להרקייע מן האנושיות אל האלוהיות. בני-תמותה בכל שלבי ההתפתחות הרוחנית, ובכל העולמות, יוכלו למצוא בחייו האישיים של ישוע את מה שיחזק אותם ויעורר בהם

השראה בשעה שהם יתקדמו מרמות הרוח הנמוכות ועד לערכים האלוהיים הגבוהים ביותר, מתחילתה של התנסותם הדתית האישית ועד לסופה.

בזמן כתיבתה של הברית החדשה, סופריה לא רק האמינו עד מאוד באלוהיותו של המשיח אשר קם לתחייה, אלא שהם גם האמינו במסירות ובכנות כי הוא ישוב באופן מידי אל הארץ על-מנת לכוון את מלכות השמים. האמונה החזקה בכך שהאדון עתיד לשוב מידי, אחראית במידה-רבה לנטייה להשמיט מן הסיפור את ההתייחסויות אשר תיארו את התנסויות האנושיות של המאסטר ואת תכונותיו האנושיות לחלוטין. כלל התנועה הנוצרית נטתה להתרחק מן התיאור של ישוע מנצרת ולהתקרב אל זה של המשיח המרומם אשר קם לתחייה – האדון ישוע המשיח המהולל אשר עתיד לשוב עד מהרה.

ישוע ייסד את דת ההתנסות האישית של עשיית רצון האל ושל השירות לאחוות האדם; פאולוס כונן דת שבה ישוע המהולל הפך למושא הסגידה, והאחוה הייתה אחוות המאמינים במשיח האלוהי. שני המושגים הללו היו כפוטנציאל במשימת המתת ובחייו האלוהיים-אנושיים של ישוע, ואכן מצער מאוד הדבר שחסידי לא הצליחו ליצור דת מאוחדת אשר יכולה הייתה להכיר כראוי הן בטיבו האנושי והן בטיבו האלוהי של המאסטר, כפי שאלה היו כרוכים יחדיו באופן אשר איננו ניתן להפרדה בחייו הארציים, וכפי שהם מפארים את בשורת מלכות השמים המקורית.

אם רק תזכרו כי ישוע היה איש הדת המסור ביותר בעולם, ובלבב-שלם, כי אז לא תיכנסו להלם מחלק מהכרזותיו החזקות ביותר, ואלה לא תפרענה לכם. אכן הוא היה בן-תמותה מוקדש לחלוטין, מסור לחלוטין לעשיית רצון אביו. רבות מאמרותיו, אשר על פניו נשמעות קשות, היו יותר בבחינת וידוי אישי על אמונתו ועל התחייבותו להתמסר, מאשר ציווי עבור חסידיו. והיו אלה התמקדותו בתכלית האחת ומסירותו הבלתי-אנוכית אשר אפשרו לו להתקדם באופן כה יוצא-דופן ולכבוש את הדעת האנושית בתקופת חיים קצרה אחת. ראוי להחשיב רבות מהכרזותיו כוידוי על מה שהוא דרש מעצמו, ולא דווקא כמה שהוא תבע מכל חסידיו. במסירותו לתכלית המלכות, ישוע שרף את כל הגשרים כולם מאחוריו; הוא הקריב את כל מה שעצר בעדו מלעשות את רצון אביו.

ישוע בירך את העניים משום שעל-פי-רוב הם היו כנים ואדוקים; הוא גינה את העשירים מפני שעל-פי-רוב היו מופקרים ולא-דתיים. והוא היה מגנה באותה המידה את הקבצן הלא-דתי, ומשבח את העשיר הסוגד אשר מקדיש את עצמו.

ישוע הוביל את בני האדם להרגיש בעולם כבביתם; הוא גאל אותם מן השעבוד לטאבו ולימד אותם כי העולם איננו רע מיסודו. הוא לא שאף לברוח מחייו הארציים; הוא התמחה בטכניקה של עשיית רצון האב באופן מניח את הדעת בעודו בגוף בשר ודם. הוא הגשים חיי דת אידיאליסטיים בתוך-תוכו של עולם ריאליסטי. ישוע לא היה שותף להשקפתו הפסימיסטית של פאולוס על האנושות. המאסטר החשיב את בני האדם כבני האל והוא חזה עתיד נצחי ומרהיב לאלה הבוחרים בגאולה. הוא לא היה סקפטי מבחינה מוסרית; הוא ראה את האדם באופן חיובי, לא באופן שלילי. הוא ראה את רוב בני האדם יותר כחלשים מאשר מרושעים, יותר כמוטרדים מאשר מושחתים. ואולם ללא-תלות במעמדם, הם היו כולם בני האל ואחיו.

הוא לימד את בני האדם להעריך מאוד את עצמם, בזמן ובנצח. מפני שישוע העריך מאוד את בני האדם, הוא היה מוכן להקדיש את עצמו לשירות בלתי-נלאה של האנושות. והיה זה הערך האינסופי אשר הוא נתן לסופי שהעניק לכלל הזהב את המקום החשוב בדת שלו. איזה בן-תמותה לא יצליח להתרומם באמצעות האמונה יוצאת הדופן אשר מאמין בו ישוע?

ישוע לא הציע כללים כלשהם לשם התקדמות החברה; משימתו הייתה רק דתית, והדת הינה אך התנסות אישית. לעולם לא תוכל התכלית העילאית של הישגי החברה המתקדמים ביותר לקוות להתעלות מעל לאחוות האדם של ישוע, המתבססת על ההכרה באבהותו של האל. ההישג האידיאלי מכל הישגי החברה יוכל להתממש אך ורק כאשר תגיע המלכות האלוהית הזו.

3. עליונותה של הדת

ההתנסות הדתית האישית והרוחנית מרפאת ביעילות את מרבית קשייהם של בני התמותה; היא מסווגת, מעריכה ומסגלת את כלל בעיות האדם. הדת איננה מחסלת, או מסירה, את צרותיו של האדם, אבל היא ממיסה, סופגת, מאירה ומתעלה מעליהן. דת של אמת מאחדת את האישיות ומאפשרת לה להתמודד ביעילות עם כל מה שהאדם נדרש לו. אמונה דתית – הכוונה החיובית של הנוכחות האלוהית השוכנת – תמיד מאפשרת לאדם יודע-אל לגשר על-פני התהום הפעורה בין הלוגיקה השכלית, אשר מכירה בגורם האוניברסאלי הראשון *קֵה*, לבין האישורים החיוביים אשר נותנת הנשמה לכך שהגורם הראשון הזה הינו *הוא*, האב השמימי של בשורת ישוע, האל האיש של גאולת האדם.

במציאות היקום קיימים שלושה אלמנטים בלבד: עובדה, רעיון ויחס. התודעה הדתית מזהה את המציאויות האלה כמדע, פילוסופיה ואמת. הפילוסופיה נוטה לראות את הפעילויות האלה כהיגיון, חוכמה ואמונה – מציאות פיזית, מציאות אינטלקטואלית ומציאות רוחנית. אנחנו נוהגים לכנות את המציאויות האלה כדבר, משמעות וערך.

ההבנה המדורגת של המציאות שקולה להתקרבות אל האל. מציאת האל, התודעה של הזדהות עם המציאות, שקולה להתנסות של השלמה-עצמית – שלמות-עצמית, כוללות-עצמית. ההתנסות במציאות הכוללת הינה ההכרה המלאה באל, ההתנסות הסופית בידיעת-האל.

סיכום מלא של חיי האדם הינו הידיעה כי האדם מתחנך על העובדות, כי החוכמה הופכת אותו לנאצל, וכי האמונה הדתית גואלת – מצדיקה – אותו.

הוודאות הפיזית מתבססת על הלוגיקה של המדע; הוודאות המוסרית, על החוכמה של הפילוסופיה; הוודאות הרוחנית, על אמת ההתנסות הדתית האותנטית.

דעת האדם יכולה להגיע לרמות תובנה רוחניות גבוהות ולמחזות הערכים האלוהיים התואמים להן, לפי שהיא איננה מהווה רק חומר. בדעת האדם קיים גרעין רוח – המכוון של הנוכחות האלוהית. קיימות שלוש הוכחות נפרדות לכך שבדעת האדם שוכנת רוח:

1. אחווה אנושית – אהבה. הדעת החייתית גרידא עשויה להתחבר על-מנת לשמור על עצמה, ואולם רק האינטלקט אשר שוכנת בו רוח מפגין זולתנות לא-אנוכית ואהבה ללא-תנאי.

2. פרשנות של היקום – חוכמה. רק דעת אשר שוכנת בה רוח יכולה להבין כי היקום הינו מקום ידידותי עבור היחיד.

3. הערכה רוחנית של החיים – סגידה. רק אדם אשר שוכנת בו רוח יכול להכיר בנוכחות האלוהית ולבקש להתנסות באופן מלא יותר בטעימה המקדימה הזו של האלוהיות ובתוכה.

הדעת האנושית אינה יוצרת ערכים אמיתיים; ההתנסות האנושית איננה יוצרת תובנה ביקום. באשר לתובנות, ההכרה בערכים מוסריים וההבחנה במשמעויות רוחניות, כל מה שהדעת האנושית תוכל לעשות הוא לגלות, להכיר, לפרש ולבחור.

הערכים המוסריים של היקום הופכים לנכס אינטלקטואלי הודות לפעולה של שלושה שיקולים, או בחירות, של דעת בן התמותה:

1. שיפוט-עצמי – בחירה מוסרית.

2. שיפוט-חברתי – בחירה אתית.

3. שיפוט-האל – בחירה דתית.

וכך נדמה שכלל ההתקדמות האנושית מתחוללת הודות לטכניקה של האבולוציה ההתגלותית המשולבת.

אלמלא חי באדם אוהב אלוהי, אזי הוא לא יכול היה לאהוב באופן בלתי-אנוכי ורוחני. אלמלא חי פרשן בדעת, האדם לא היה יכול להבין באמת את אחדות היקום. אלמלא שכן באדם מעריך, הוא לא יכול היה להעריך ערכים מוסריים ולהכיר במשמעויות רוחניות. והאוהב הזה מגיע ממקור האהבה האינסופית עצמו; הפרשן הזה הינו חלק מן האחדות האוניברסאלית; המעריך הזה הינו ילד של המרכז והמקור של כלל הערכים המוחלטים של מציאות אלוהית ונצחית.

הערכה מוסרית שיש לה משמעות דתית – תובנה רוחנית – מעידה על הבחירה אשר בוחר היחיד בין טוב לרע, בין אמת לבין שגיא, בין החומרי לבין הרוחני, בין האנושי לאלוהי, בין הזמן לבין הנצח. הישרדות האדם תלויה במידה-רבה בהקדשת הרצון האנושי לבחירה באותם ערכים אשר בחר מסווג הערכים הרוחניים הזה – הפרשן והמאחד השוכן. ההתנסות הדתית האישית כוללת שני שלבים: גילוי בדעת האנושית והתגלות אשר עורכת הרוח האלוהית השוכנת. ייתכן שאדם, או דור שלם של אנשים, יבחרו להשעות את מאמציהם לחפש את האל השוכן בקרבם בשל תחכום-יתר, או כתוצאה ממנהג בלתי-דתי של אנשים המעידים על עצמם כדתיים; ייתכן שהם לא יצליחו להתקדם בהתגלות האלוהית ולהגיע אליה. ואולם, גישה שכזו של חוסר התקדמות רוחנית, לא תוכל להמשיך ולהתקיים לאורך זמן מפאת הנוכחות וההשפעה של מכוונני המחשבה השוכנים.

ההתנסות העמוקה במציאות שלפיה שוכן בקרבנו דבר-מה אלוהי, לעולם תתעלה מעל לכל הטכניקות החומריות הגסות של מדעי הטבע. לא תוכלו להתבונן באושר הרוחני מבעד למיקרוסקופ; לא תוכלו לשקול אהבה במאזניים; לא תוכלו למדוד ערכים מוסריים; ואף לא תוכלו להעריך את איכותה של סגידה רוחנית.

לעברים הייתה דת של מוסר נעלה; היוונים פיתחו דת של יופי; פאולוס ושותפיו ייסדו דת של אמונה, תקווה וצדקה. ישוע גילה דת של אהבה וגילם אותה: הביטחון באהבתו של האב, לצד האושר והסיפוק הנלווים לכך שהאדם חולק את האהבה הזו בשירות אחוות האדם.

בכל פעם שאדם שוקל בחירה מוסרית, הוא מיד מרגיש את האלוהיות מפעפעת מחדש אל נשמתו. בחירה מוסרית מהווה דת, כמניע לתגובה פנימית לתנאים החיצוניים. ואולם, דת אמיתית שכזו איננה חוויה סובייקטיבית בלבד. היא מסמלת את כלל הסובייקטיביות של היחיד אשר מתגייס לתגובה משמעותית ותבונית לאובייקטיביות כוללת – ליקום ולעושהו.

ההתנסות המעודנת והטרנסצנדנטית של לאהוב והיות אהובים, איננה אשליה נפשית רק משום שהיא כה סובייקטיבית. לאדם נדמה כי פעולת המציאות האלוהית האמיתית והאובייקטיבית היחידה אשר קשורה לבן התמותה, מכוונן המחשבה, הינה תופעה סובייקטיבית לחלוטין. הקשר

של האדם למציאות האובייקטיבית הגבוהה ביותר, האל, מתקיים אך ורק דרך החוויה הסובייקטיבית לחלוטין של ידיעתו, של הסגידה אליו, ושל ההבנה כי הוא הינו בנו.

הסגידה הדתית האמיתית אינה בחזקת מונולוג חסר-תוחלת של אשליה עצמית. הסגידה הינה התייחדות אישית עם מה שמציאותי באופן אלוהי, עם מה שהוא מקור של המציאות עצמה. באמצעות הסגידה שואף האדם להוסיף ולהשתפר ובסופו-של-דבר הוא משיג את הטוב ביותר.

האידיאליזציה של האמת, היופי והטוב, וכן העבודה בשירותם, אינה מהווה תחליף להתנסות דתית אותנטית – למציאות הרוחנית. הפסיכולוגיה והאידיאליזם אינם שקולים למציאות הדתית. ההשלכות של האינטלקט האנושי אכן עלולות לייצר אלילי שווא – אלילים בצלם-אדם – אך זהו אינו מקורה של תודעת האל האמיתית. תודעת האל מצויה ברוח השוכנת. אף-על-פי שהאינטלקט האנושי הינו המקור לרבות ממערכות הדת של האדם, תודעת האל איננה בהכרח חלק ממערכות השעבוד הדתי המגוחכות האלה.

אלוהים איננו רק המצאה של האידיאליזם של האדם; הוא הינו המקור עצמו של כלל התובנות והערכים העל-חייתיים הללו. אלוהים איננו השערה המגבשת את מושגי האדם על האמת, היופי והטוב; הוא הינו אישיות האהבה אשר ממנה נגזרות כלל התופעות האלה ביקום. האמת, היופי והטוב אשר מצויים בעולמו של האדם מאוחדים הודות לרוחניות המתעצמת של חוויות בני התמותה המרקיעים בדרכם אל עבר מציאויות פרדיס. ניתן להכיר באחדות שבין האמת, היופי והטוב, אך ורק בהתנסות הרוחנית של אישיות יודעת-אל.

המוסריות הינה המצע המקדים ההכרחי לשם קיום תודעת-אל אישית, ההכרה האישית בנוכחותו הפנימית של המכוון, ואולם, מוסריות מעין זו איננה המקור של ההתנסות הדתית ושל התובנה הרוחנית הנובעת ממנה. הטבע המוסרי הינו על-חייתי, אך גם תת-רוחני. המוסריות שקולה להכרה בחובה, להכרה בקיומם של נכון ושאינו נכון. התחום המוסרי חוצץ בין טיפוסי הדעת החייתיים והאנושיים, ממש כשם שהמורנטיה פועלת בין תחומי ההישג האישי החומריים והרוחניים.

הדעת האבולוציונית מסוגלת לגלות חוק, מוסר ואתיקה; ואולם, מתת הרוח, המכוון השוכן, מגלה לדעת האנושית המתפתחת את המחוקק, את המקור-האב של כל מה שהינו אמיתי, יפה וטוב; ולאדם מואר שכזה יש דת ויש צידה רוחנית על-מנת לצאת למסע ההרפתקה הממושך של חיפוש האל.

המוסריות איננה בהכרח רוחנית; היא עשויה להיות אנושית לחלוטין, זאת על אף שדת אמיתית מעצימה את כלל הערכים המוסריים ונוסכת בהם יתר-משמעות. מוסריות ללא דת לא תצליח לגלות את הטוב העילאי, ואף לא תצליח להבטיח את הישרדותם של ערכי המוסר שלה עצמה. הדת מעצימה, מהללת ומבטיחה את הישרדותם של כלל הדברים אשר מוסריות מזהה ומאשרת.

הדת עומדת מעל המדע, האמנות, הפילוסופיה, האתיקה והמוסר, ואולם היא איננה בלתי-תלויה בהם. כל אלה גם יחד כרוכים זה בזה בחוויה האנושית האישית והחברתית באופן אשר לא ניתן להתירו. הדת הינה ההתנסות העילאית של האדם בחייו כבן-תמותה, ואולם השפות הסופיות לעולם לא תאפשרנה לתיאולוגיה לתאר בצורה מספקת את ההתנסות הדתית האמיתית.

יש בכוח התובנה הדתית להפוך את התבוסה לכדי תשוקות גבוהות יותר ונחישות חדשה. האהבה הינה המניע הגבוה ביותר שבו יוכל האדם לעשות שימוש בשעת הרקעתו ביקום. ואולם, האהבה נטולת האמת, היופי והטוב, אינה אלא רגש, עיוות פילוסופי, אשליה נפשית, תרמית רוחנית. לעולם נדרש להגדיר-מחדש את האהבה ברמות ההתקדמות המורונטיות והרוחניות העוקבות.

האמנות הינה התוצאה של ניסיון האדם לחמוק מהיעדר היופי בסביבתו החומרית; היא הינה פנייה לכיוון הרמה המורנטית. המדע הינו ניסיון של האדם לפתור את חידות היקום החומרי. הפילוסופיה הינה הניסיון של האדם לאחד את ההתנסות האנושית. הדת הינה הפנייה העילאית של האדם, הושטת היד המרהיבה שלו אל עבר המציאות הסופית, נחישותו למצוא את האל ולהידמות לו.

במחוזות ההתנסות הדתית, האפשרות הרוחנית הינה מציאות בפוטנציה. הדחף הרוחני של האדם לנוע קדימה איננו אשליה נפשית. אף-על-פי שלא כל הרומנטיות של האדם ביקום הינה עובדה, הרבה, הרבה מאוד, ממנה הינה אמת.

חיים מסוימים של בני-אדם הינם גדולים ונאצלים מדי מכדי לרדת לרמה הנמוכה של הצלחה גרידא. בעל החיים חייב להתאים את עצמו לסביבה, ואולם האדם הדתי מתעלה מעל לסביבתו, ובכך הוא חומק ממגבלות עולם החומר הנוכחי הודות לתובנה של האהבה האלוהית הזו. המושג הזה של האהבה מניע בנשמת האדם את המאמץ העל-חייטי למצוא אמת, יופי וטוב; ובשעה שהוא אכן מוצא אותם, הוא מתהלל בחיקם; הוא מתכלה בתשוקה לחיות אותם, לעשות צדק.

אל-נא תתייאשו; האבולוציה האנושית עודנה מצויה בעיצומה, וההתגלות של האל לעולם, בדמות ישוע ודרכו, לא תיכשל.

האתגר הגדול העומד בפני האדם המודרני הוא להיטיב ולתקשר עם המשגוח האלוהי השוכן בדעת האנושית. ההרפתקה הגדולה מכולן של האדם בגוף, הינה המאמץ המאוזן והבריא לשם הרחבת גבולות התודעה-העצמית החוצה דרך המחוזות המעומעמים של תודעת-הנשמה העוברית, המאמץ בלבב שלם להגיע אל גבולות תודעת-הרוח – קשר עם הנוכחות האלוהית. התנסות שכזו הינה תודעת-אל, התנסות המאשרת בעוצמה רבה את קדם-קיומה של אמת ההתנסות הדתית של ידיעת האל. תודעת-רוח שכזו שקולה לידיעת ממשות היות האדם בנו של האל. לחילופין, הביטחון בהיותו בן הינו ההתנסות באמונה.

ותודעת-אל שקולה לתכלול העצמי עם היקום, וברמות הגבוהות ביותר של המציאות הרוחנית. אך ורק התוכן הרוחני של ערך כלשהו לא ייכחד. אפילו כל מה שהינו אמיתי, יפה וטוב, לא ייכחד בהתנסות האנושית. אם האדם לא בוחר לשרוד, אזי המכוון השוכן ישמר את אותן מציאויות אשר נולדו מאהבה ואשר ניזונו מן השירות. וכלל הדברים הללו הינם חלק מן האב האוניברסאלי. האב הינו אהבה חיה, והחיים האלה של האב הינם בבניו. ורוחו של האב מצויה בבני-בניו – בבני האדם בני התמותה. ואחרי ככלות כל מה שנאמר וכל מה שנעשה, הרעיון של האב עדיין הינו המושג האנושי הגבוה ביותר על אודות האל.

~ ~ ~ ~